

Njemu, ki je naše društvo vzbudil v željenje, hočemo pokloniti „Leposlovni zabavnik“ ter mu tako pokazati, kako je napredovala beletristika slovenska v zadnjih petdesetih letih.

Ker tudi Vi, blagorodni gospod, v literaturi naši zavzimate odlično mesto, obrača se podpisani odbor do Vas s prijazno prošnjo, blagoizvolite poslati v „Leposlovni zabavnik“ donesek Scojega izbornega peresa in pripomozite nam izdati knjigo, dostojno svojega plemenitega namena.

V „Leposlovni zabavnik“ se sprejemajo samo spisi beletristične vsebine n. pr. pesmi, kratke povesti in novele, potopisi, ertice iz književne in kulturne zgodovine in prirodnoznanstva, životopisni spomini o zaslužnih pesnikih in pisateljih slovenskih i. t. d.

Rokopisi, ki naj ne bodo preobširni, pošiljajo naj se blagovoljno podpisanemu odboru, oziroma načelniku njegovemu g. dr. Jos. Vošnjaku v Ljubljano.

Nadejé se, da ustrežete prijazni prošnji naši, priporoča se Vam, blagorodni gospod, z odličnim spoštovanjem

Odbor „pisateljskega podpornega društva“

Vaso Petrič,

Ivan Hribar,

Ivan Tomšič.

Dr. Jos. Vošnjak,

Fr. Levce,

Anton Raič.

Ivan Vrhovec.

Božidar Raič † Po daljnem bolehanji je dne 6. junija 1886. leta ob 3/4, na 7 zjutraj v Ljubljani zatisnil oči svoje Božidar Raič, državni poslanec in župnik pri Sv. Barbari v Halozah, porojen 9. februarija 1827. l. pri Sv. Tomaži na Štajerskem, mož, katerega je ves slovenski svet visoko čislal, ljubil in spoštoval zaradi njegovega plemenitega srca, njegove slovanske gostoljubnosti, redke zgovornosti, mladostne navdušenosti, visoke učenosti. Življenje in delovanje tega političnega prvoboritelja, odličnjaka štajerskih Slovencev, pisatelja na glasu in narodnega dobrotvora opiše nam v prihodnjih zvezkih „Ljubljanskega Zvona“ gospod, ki je pokojnika dobro poznal in dalje časa živel v njegovem obližji.

Ivan Dolinar †. V nedeljo 6. junija t. l. ob deseti uri dopoldne je na pošti naglo preminol Ivan Dolinar, urednik šaljivega „Jurija s pušo“, bivši prevosodnik ali odbornik mnogim domačim društvom, znani narodni buditelj, neustrašni prvoborec za naša prava v Trsti in njega okolici in vstrajni pospešnik vsega Slovanstva

Gašparja Dolinarja, hišnega gospodarja in črevljarja ter Marije roj. Vilfanove sin porodil se je Ivan v 26. dan avgusta 1840. l. v Škofji Loki hiš. štev. 83, učil se doma na osnovnem učilišču in potem v Ljubljani, kder je prebival pri sestri svoji Ani, a zaradi obilne odškodnosti se vrne kmaľu domov učiti se slikarstvu k rajnemu Šubicu. V devetnajstem t. j. 1859. letu gre dobrovoljno v vojsko na Vlaško, kder se je desetnik v lovskem bataljonu hrabro boril in bil zaradi tega odlikovan s sreberno svetinjo; a bil je i ranjen, ujet in odveden v Pariz. Svoje vojne dogodjaje nam je zanimljivo pripovedal „Samovič“ v podlistkih „Edinosti“. 1881. in 1882. l. „ertice (odlomki) iz mojega dnevnika.“ — Služil je potem v carinarni ali dogani v Trsti, dokler ga niso imenovali uradnika delavskega podpornega društva; naposled je uredoval „Jurija s pušo“ do svoje smrti.

Narodnostne razpóre 1868. leta v Trsti so vzdramile in obodrine Dolinarja k smelemu borjenju proti tujinstvu, kadar so se s krvjo krstile razne čitalnice po okolici, za katere se je umrši neprestano trudil. Ivan si je stekel s svojo soprogo mnogo zaslug tudi z gledališkimi igrami, ustanovil je s pomočjó nekaterih drugih

rodoljubov n. p. Nabergojevo, Trobčev i. d. slovensko politično društvo in njega glasilo „Edinost“, čegar urednik s Cegnarjevo podporo je bil štiri leta t. j. od 8. januarja 1876. do zvišetka 1879. l., ko je drugo uredništvo prestrojilo polumesečnik v tednik; osnoval je delavsko podporno društvo, telovadno društvo „Sokol“ in pomogel utemeljiti še marsikatero drugo; založil je več slov. knjižic n. pr. Križmanova „Krajna imena v tržaški okolici“, „Jurijev koledar“, „Lira in Cvetje“ i. d. Pod mnogimi dopisi v „Novicah“ in ostalih novinah se je podpisaval „Podlipčan“ ali „Frickov Janez.“ S slovnico se je Dolinar sicer vedno prepiral in v obče ni bil korenito naobražen, kar je sam najbolj čutil in često tožil prijateljem svojim: „oh! zakaj se nisem več učil!“, a vrhu tega nedostatka so bili nekateri njegovi članki s tolikim mladostnim oduševljenjem napisani, da jih je „Slov. Narod“ večkrat ponatisnol iz „Edinosti“. Bil je jako podjeten, neutruden agitator sosebno o volitvah, vnet za blaginjo naroda našega, usmiljen, zvest prijatelj, umel je z ljudstvom prijazno občeovati, a tudi brzdati je in držati je v stegi. Kdo ni poznal onega krepkega, gibkega moža, vedno v slovanskej noši, ki je bil navzočen malone o vseh narodnih zabavah blizu in daleč? Da ga je hvaležni narod ljubil in spoštoval, da je narod osupnol čuvši o njegovej smrti, uveril nas je veličastveni spreved 8. junija ob 6. uri zvečer: do tritisoč pogrebcev spremilo ga je k poslednjemu počitku, znanci in različna društva so položili premnogo krasnih vencev na krsto.

Da Ti je zemlja lahka, blagi Ivane!

Ž.

Nove knjige slovenske. Zbornik cerkvenih govorov na slavo ss. Cirilu in Metodu. Zbral in na svetlo dal Anton Žlogar, kapelan pri mestni fari sv. Jakopa v Ljubljani. Z dovoljenjem velečastitega knezoškofijstva ljubljanskega. Čisti dohodek je namenjen družbi ss. Cirila in Metoda. V Ljubljani 1886. Založil izdatelj. — Tisek „Katoliške tiskarne“. Vel 8. Str. XII + 286. Cena 1 gld. 60 kr. Dobivati je pri g. Žlogarji in v „Kat. bukvarni“.

V sv. apostolih Cirilu in Metodu vajeni smo Slovenci strinjati vse naše jade, vse naše nade. Nja oprevajo naši pesniki, njiju dōbe lotevajo se naši zgodovinarji, njihino delovanje in trpljenje predočevajo naši prostonarodni pisatelji ljudstvu v živih, slikovitih prizorih. Najkrepkejše pa se oznanja njihina čast z naših prižnic. Gotova priča temu je Žlogarjev „Zbornik“, obsežajoč 40 govorov na slavo sv. Cirilu in Metodu. Pogodil je g. izdajatelj, pritisnivši knjigi na čelo pristno slovansko besedo. Naj se stalno udomači v našem slovstvu. V uvodnih vrsticah navaja namen, ki naj ga dosega knjiga: razširja naj v Slovencih óno sveto navdušenje za naša sv. blagovestnika, ki sta ga v poslednjih letih razvnela Lev XIII. in škof Strossmayer. Potem našteva vso literaturo slovensko o sv. Cirilu in Metodu, z „Danico“ l. 1852. počenši, pa do dr. Kosove „Spomenice“. Pred in za papeževo okrožnico „Grande munus“, ponatisneno v „Zborniku“ v g. T. Zupanovem vrlo točnem prevodu, nameščeni sta dve cerkveni himni o sv. apostolih slov. (prevod Bilčev). Venec cerkvenih govorov otvarja „Krščanska beseda“ pokojnega vladike Slo m ška (vzeta iz „Drobtinic“ 1853). Po pravici pristaje njemu prvo mesto; saj je on prvi seznanjati jel narod naš s sv. bratoma, založivši njima na čast posebno bratovščino. Kot spomenika prve tisočletnice slovanske l. 1863. dičita „Zbornik“ govora rajnega celovškega spirituala K. Dürnwirtha in ljubeznivega pevca † J. Virka. Na to se čredi govor za govorom. Vse vrste duhovne homiletike so zastopane — slavogovor, pareneza, homilija, dogmatiški, moralni, liturgiški, zgodovinski govor. Med poslednjimi se odlikujejo proizvodi Žlogarjevi, Fekonjev, T. Zupanov, Ivan Pavličev. Le-tá nam je jako izborno opisal „češčenje ss. Cirila in Metoda